

U S T A W A

z dnia

o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w soboty i niedziele przez rolników i ich domowników¹⁾

Art. 1. 1. Ustawa reguluje prowadzenie handlu przez rolników i ich domowników na wyznaczonych miejscach w soboty i niedziele.

2. Do prowadzenia w soboty i w niedziele handlu i wykonywania czynności związanych z handlem przez rolników i ich domowników na wyznaczonych miejscach, o których mowa w art. 3 ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz niektóre inne dni (Dz. U. z 2021 r. poz. 936).

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) rolnik – rolnika w rozumieniu art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2021 r. poz. 266 i 1535);
- 2) domownik – osoba spokrewniona lub niespokrewniona, która zamieszkuje z rolnikiem i wspólnie prowadzi gospodarstwo domowe, w szczególności wstępny, zstępny, małżonek, dzieci małżonka, rodzice małżonka, przysposobiony i przysposabiający;
- 3) artykuły rolno-spożywcze – artykuły rolno-spożywcze w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 630);
- 4) handel – proces sprzedaży polegający na wymianie artykułów rolno-spożywczych, runa leśnego oraz wyrobów rękodzieła na środki pieniężne;
- 5) czynności związane z handlem – wykonywanie w wyznaczonym miejscu czynności bezpośrednio związanych z handlem przez rolników i ich domowników.

Art. 3. 1. Miejsce do prowadzenia handlu przez rolników i ich domowników w sobotę i niedzielę wyznacza rada gminy w drodze uchwały.

2. Miejsce, o którym mowa w ust. 1, powinno spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących wymagań higienicznych, sanitarnych, weterynaryjnych, przeciwpożarowych oraz budowlanych.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 oraz z 2021 r. poz. 401).

3. Wyznaczając miejsce, o którym mowa w ust. 1, rada gminy bierze pod uwagę w szczególności dogodną komunikację, bliską lokalizację z centrum danej gminy lub miasta lub bliską lokalizację miejsc atrakcyjnych turystycznie.

Art. 4. Przedmiotem handlu na wyznaczonych miejscach, o których mowa w art. 3 ust. 1, mogą być tylko artykuły rolno-spożywcze, oraz wyroby rękodzieła wytworzone w gospodarstwie rolnym.

Art. 5. Rada gminy uchwała regulamin określający zasady prowadzenia handlu w soboty i niedziele przez rolników i ich domowników na wyznaczonych miejscach, o których mowa w art. 3 ust. 1.

Art. 6. W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 oraz z 2021 r. poz. 401) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. Zwalnia się od opłaty targowej:

- 1) osoby i jednostki wymienione w art. 15 ust. 1, które są podatnikami podatku od nieruchomości w związku z przedmiotami opodatkowania położonymi na targowiskach;
- 2) rolników i ich domowników prowadzących handel artykułami rolno-spożywczymi oraz wyrobami rękodzieła w sobotę i niedzielę w wyznaczonych miejscach, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w soboty i niedziele przez rolników i ich domowników (Dz. U. poz.).”.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa reguluje prowadzenie handlu przez rolników i ich domowników na wyznaczonych miejscach w soboty i niedziele.

Celem inicjatywy jest rozpowszechnienie sprzedaży bezpośredniej w miastach m.in. poprzez wprowadzanie przez władze gmin soboty i niedzieli jako dnia sprzedaży bezpośredniej. Gmina udostępniaby w sobotę i niedzielę miejsca dla rolników, którzy chcą sprzedawać swoje produkty.

Zaproponowane rozwiązania przyczynią się do zwiększenia dochodów w gospodarstwach rolnych, a także sprzyjać będą upowszechnianiu produktów lokalnych, skracaniu i dywersyfikacji kanałów dystrybucji poprzez tworzenie miejsc bezpośredniej sprzedaży dla spożywczych produktów lokalnych. Stworzenie na weekend miejsc sprzedaży dla rolników produktów rolnych i spożywczych przyczyni się również do pogłębiania powiązań producentów z konsumentami (oferowanie produktów znanego pochodzenia, w odpowiednich ilościach, często po niższych cenach).

Należy podkreślić, że sprzedaż produktów lokalnych w weekend na wyznaczonych miejscach w miastach jest dobrym rozwiązaniem dla producentów rolnych i konsumentów. Sobota, a w szczególności niedziela, dla wielu rolników, z uwagi na charakter pracy w rolnictwie, jest często jedynym dniem w ciągu tygodnia, w którym mogą oni promować i sprzedawać swoje produkty. Natomiast mieszkańcy miast w weekend będą mogli w dzień wolny od pracy zapoznać się z ofertą tradycyjnych, zdrowych, dobrej jakości, polskich produktów.

Ponadto polscy konsumenci coraz częściej są zainteresowani możliwością zakupu świeżej żywności, produkowanej w danym rejonie przez lokalnych rolników, gdzie nie ma długich łańcuchów dostaw i pośredników, a zapewnione są bliskie relacje producentów i konsumentów. Zatem skupienie handlu w sobotę i niedzielę, w jednym wyznaczonym w tym celu miejscu, na dogodnych dla rolników warunkach, leży w interesie nie tylko rolników, ale ma także wymiar społeczny i zdrowotny. Takie wyznaczone miejsca do sprzedaży polskich produktów rolnych i spożywczych będzie istotnym elementem rozwoju lokalnego i regionalnego.

W art. 2 projektowanej ustawy określono definicję rolnika, domownika, artykułów rolno - spożywczych, handlu oraz czynności związanych z handlem.

Na potrzeby projektowanych regulacji wykorzystano definicję rolnika z ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2021r. poz. 266 i 1535) (art. 6 pkt1).

W projekcie ustawy domownika określono jako osobę spokrewnioną lub niespokrewnioną, która zamieszkuje z rolnikiem i wspólnie prowadzi gospodarstwo domowe, w szczególności wstępny, zstępny, małżonek, dzieci małżonka, rodzice małżonka, przysposobiony i przysposabiający.

W projekcie ustawy definicję artykułów rolno-spożywczych zaczerpnięto z definicji określonej w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 630) i są to produkty rolne, runo leśne, dziczyznę, organizmy morskie i słodkowodne w postaci surowców, półproduktów oraz wyrobów gotowych otrzymywanych z tych surowców i półproduktów, w tym środki spożywcze.

Natomiast handel określono jako proces sprzedaży polegający na wymianie artykułów rolno-spożywczych oraz wyrobów rękodzieła na środki pieniężne, a czynności związane z handlem to wykonywanie na targowisku lub wyznaczonym miejscu czynności bezpośrednio związanych z handlem przez rolników i ich domowników.

W art.3 ust. 1 projektu ustawy wskazano, że miejsce do prowadzenia handlu przez rolników i ich domowników w sobotę i niedzielę wyznacza rada gminy w uchwale. Zgodnie z art. 15 ust.2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 oraz z 2021 r. poz. 401 i 1558) wszelkie miejsca, w których jest prowadzona sprzedaż są targowiskami. A zgodnie z treścią art. 7 ust. 1 pkt11 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021r.poz. 1372) sprawy targowisk i hal targowych to zadania własne gminy.

W art. 3 ust. 2 określono, że wyznaczone miejsce do handlu powinno spełniać warunki określone w przepisach dotyczących wymagań higienicznych, sanitarnych, weterynaryjnych, przeciwpożarowych oraz budowlanych. Ponadto, wyznaczając to miejsce, rada gminy powinna wziąć pod uwagę czynniki determinujące częstotliwość korzystania z tych miejsc przez rolników i kupujących, w szczególności takie jak dogodna komunikacja, bliska lokalizacja z centrum danej gminy lub miasta lub bliska lokalizacja miejsc atrakcyjnych turystycznych.

W art. 4 projektowanej ustawy wskazano, że zasady handlu w sobotę i niedzielę przez rolników i ich domowników określa regulamin, uchwalony przez radę gminy właściwą ze względu na położenie miejsca przeznaczonego do handlu. Podstawą prawną zarządzania targowiskiem

gminnym jest uchwała rady gminy podejmowana na podstawie art. 18 ust. 1 i art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym.

W myśl art. 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019r. poz. 1170 oraz z 2021 r. poz. 401) rada gminy może wprowadzić opłatę targową, która pobierana jest od osób dokonujących sprzedaży na targowiskach. Zatem aby obniżyć koszty rolnikom i ich domownikom związane z opłatami targowiskowymi w art. 6 projektu ustawy zwalania się z opłaty targowej rolników i ich domowników, którzy prowadzą handel w sobotę i niedzielę w miejscach wyznaczonych do tego celu przez radę gminy. Zwolnieniem z opłaty targowiskowej objęci są wszyscy rolnicy i ich domownicy, którzy będą prowadzić handel na zasadach określonych w projektowanej ustawie. Takie rozwiązanie będzie miało pozytywny wpływ na dochody rolników - producentów produktów rolnych i spożywczych, jak również będzie miało znaczenie dla samych gmin. Zdarzają się przypadki, że koszty inkasowania opłat targowych, przewyższają niekiedy kwoty uzyskiwane z pobranych opłat.

Projektowana ustawa wychodzi naprzeciw oczekiwaniom rolników i konsumentów. Proponowane rozwiązania powinny przyczynić się do realizacji wskazanych w projekcie celów.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).